

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$8.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inostranstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays,
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki

TELEFON: OHelena 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelena 3-1242

No. 178. — Štev. 178.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 31, 1937 — SOBOTA, 31. JULIJA, 1937

Volume XLV. — Letnik XLV.

V JUGOSLAVIJI JE VZPLAMTEL HUD VERSKI BOJ

KRVAVI IZGREDI V SARAJEVU; MOHAMEDANCI SO SE PRIDRUŽILI PRAVOSLAVNIM

Več sto ljud je bilo poškodovanih, ko se je podrl oder blizu katedrale. — Nad tisoč policistov je skušalo preprečiti nemire. — Iz pravoslavne cerkve je bilo izobčenih sedem ministrov in stoštirideset narodnih zastopnikov.

BEOGRAD, Jugoslavija, 30. julija. — Na tisoče Mohamedancev se je ta teden pridružilo "verski vojni" v Jugoslaviji in so pričeli požigati katoliške cerkve.

Mohamedanci, ki sovražijo katoličane ravno tako kot pravoslavne, so se poslužili sedanjega verskega spora med pravoslavno in katoliško cerkvijo, in so v Sarajevu vprizorili protikatoliške demonstracije. Katoliške cerkve so bile požgane v Ubu, Šabacu in Lajkovacu.

Mohamedanci so tudi nameravali naskočiti hiše katoličanov v Sarajevu, kjer je kroglja iz policijskega revolverja ubila neko žensko in je bilo v splošnih nemirih ranjenih nad 100 oseb.

Boji so se pričeli včeraj med pogrebom poglavarja pravoslavne cerkve patriarha Varnave, ki je obdolžil vlado, da je izdala sveti sinod, ko je podpisala konkordat z Vatikanom.

Po vsej Jugoslaviji je prišlo do hudih spopadov med policijo, pravoslavnicami in katoličani.

Konkordat postavlja katoliško cerkev na enako stališče s pravoslavno cerkvijo, katero smatrajo pravoslavni duhovniki za uradno jugoslovansko cerkev, z monopolom na krst, ločitev zakona in na pogrebe.

BEOGRAD, Jugoslavija, 30. julija. — Do novih nemirov je privedlo pravoslavno protestno gibanje proti podpisu konkordata z Vatikanom v Beogradu, kakor tudi v Sarajevu, kjer je bil 28. junija, 1914 ustreljen prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand in je bila s tem zaneta iskra za svetovno vojno.

V Beogradu je več tisoč ljudi korakalo v katedralo sv. Save za krsto patriarha Varnave, ki je umrl sredi velikega boja zaradi konkordata. Več ljudi je bilo poškodovanih, ko se je podrl oder blizu katedrale.

Ko se je pogrebni sprejod ustavil na velikem beograjskem trgu "Slavia", je imel govor predsednik Narodne Obrambne Lige ter pozval narod, naj izkaže zadnjo čast patriarhu, ki "ni umrl po božji volji, pač pa po krivdi slabih ljudi". Vračujoč se s pokopališča, so ljudje kričali: — Proč s Stojadinovičem! Proč z vlado in policijo!

Okoli 1000 policistov je bilo v službi, da preprečijo nemire. Naenkrat pa se med množico zasliši glas: "Orožniki nas napadajo!" V trenutku je nastala velikanska zmešnjava in ljudstvo se je razkropilo na vse strani.

Nad 400 ljudi, ponajveč mladih, je naskočilo neko kavarno in razbilo vsa okna. Policija je šla nad demonstrante z golimi sabljami. Demonstranti so se sicer razšli, toda so se za hrbtom policije zopet zbrali v gruče in ponovili demonstracije. — Slednjič se je policiji posrečilo ulice izprazniti. — Dve osebi ste bili ranjeni.

V Sarajevu je bila tekom spopada med pravoslavnicami demonstranti in policijo ubita neka ženska, po imenu Bogdanovič, žena nekega šoferja. Mnogi drugi demonstranti so bili več ali manj poškodovani.

Japonci so bombardirali Tientsin

OKOLI MADRIDA JE VSE MIRNO

Fašisti so izvedli samo en napad, ki pa ni uspel. Vstaja proti fašističnim oblastim v Granadi.

MADRID, Španija, 30. julija. — Že tretji dan je fronta zapadno od Madrida tako mirna, da izgleda, kot da je bilo sklenjeno premirje. Samo zgodaj zjutraj so fašisti napadli majhno republikansko postojanko vzhodno od Villanueva de la Canada, toda napad je bil odbit.

Velike važnosti zadnjih tednov so dogodki, ko so vladni letalci pogosto bombardirali fašistična letališča. Koliko fašističnih aeroplanov je bilo pri tem uničenih, ni mogoče dognati, kajti zračno ministrstvo nikdar ne naznani uspehov, ako niso prav gotovo dokazani. Toda republikanci domnevajo, da je bilo na ta način uničenih več fašističnih aeroplanov, kot pa jih je bilo izstreljenih v zračnih bojih, toda od 5. julija so fašisti v zračnih bojih izgubili 80 aeroplanov.

Izgleda tudi, kot da je bila v Granadi vstaja proti fašističnim oblastim. Tudi v Motrilu je najbrže bila kaka vstaja.

Poveljnik 9. armadnega zbora je sporočil obrambnemu ministrstvu:

"Naša opazovalna postaja v gorah naznanja, da je bilo v Granadi slišati močno streljanje s puškami, topovi in granatami. Streljanje se je pričelo ob 9 in je bilo najhujše ob 10.15."

Poznejše poročilo pravi:

"Streljanje v Granadi je bilo slišati na Plaza de Toro in pri kliniki, kjer so nastanjeni Marokanci. Pozneje je bilo slišati streljanje v bližini pokopališča, kar daje povod za domnevo, da je bila vstaja zaustavljena in da so bili uporniki ustreljeni.

MORILEC NAZIJA DEPORTIRAN

BREMERHAVEN, Nemčija, 28. julija. — John J. Hughes star 26 let in doma iz New Yorka, se je odpeljal s parnikom Bremen v Združene države. Hughes je v februarju ustrelil nekega starejšega Nemca, toda nek nemški zdravnik ga je razglasil za blaznega, v sled česar ga je sodišče oprostilo. Spremljata ga dva nemška policijska uradnika, ki ga bosta v New Yorku izročila njegovim sorodnikom.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTABEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

ANGLEŠKI LISTI SO OGORČENI

V Angliji prevladuje mnenje, da kralju ni bilo treba potovati v Ulster, kjer je bil skrajno neprijazno sprejet.

LONDON, Anglija, 30. julija. — Ko se je vrnil angleški zakonski par s svojega potovanja v Buckingham palačo, je obiskal kralja ministrski predsednik Chamberlain ter več kot eno uro razpravljal z njim. Kot znano, so se v severnoirskem mestu Belfastu otiliki kraljevoe obiska vršile velike demonstracije. Eksploziralo je nekaj bomb, in v mestu je na več krajih izbruhnil požar.

Da ne bo vse v redu, se je vedelo že vnaprej, kajti uradniki, ki so aranžirali potovanje, niso dovolili, da bi ostal kralj v Ulstru več kot dvanajst ur.

Angleško časopisje je silno ogorčeno. Prvič vsled tega, ker je bila kraljeva dvojica tako nečastno sprejeta, drugi pa zato, ker se kralj brez potrebe izpostavlja nevarnosti.

— Kam pa sedaj? — vprašuje "Daily Mirror". — Mogoče bosta kralja in kraljico odpotovala v Abesinijo? Ali bosta mogoče obiskala Gandhija v Indiji? Ali sta namenjena v Peiping?

NIZKA KAZEN ZA Mlle. De FONTANGES

PARIZ, Francija, 30. julija. — Po dvehurnem zaslišanju pred desetim policijskim sodiščem je bila Magda de Fontanges, ki je 17. marca na železniški postaji v Parizu streljala na grofa Charlesa de Chambruna in ga ranila, obsojena na zapor enega leta, katere kazen pa ji je bil odpuščena, toda plačati je morala globo \$4. De Chambruna pa je morala za bolečine plačati en frank.

Grofa de Chambruna ni bilo na obravnavi.

Ko je pri obravnavi prišlo na vrsto njena ljubezen do Mussolinija, se je zelo razburila, nakar jo je predsedujoči sodnik zavrnil z besedami:

"Tukaj smo, da sodimo o vašem napadu. Prav nič pa nas ne zanimajo vaši ljubavni dogodljaji, madame."

Po razsodbi se je zahvalila svojemu zagovorniku; ko pa je v svoji lepi črni obleki in smeje se fotografirala, šla proti vratom, je zaklical za njo sodnik:

"Spominjajte se pa, madame, svojih delnih obžalovanj ki ste jih izrazili tekom zaslišanja, in ne pozabite na obljube."
Mlle. de Fontanges pa se je

ŠPANSKI ODBOR SE JE SESTAL

Sovjeti zahtevajo, da je treba tudi Maročane na Španskem smatrati za tujce. — Namen sestanka je končati državljansko vojno.

LONDON, Anglija, 30. julija. — Včeraj so se zopet sestali tukaj zastopniki 27 narodov v namenu, da omeje špansko državljansko vojno, oziroma da ji napravijo konec.

Najprej bodo prišli na vrsto angleški predlogi, s katerimi pa Rusi, Italijani in Nemci niso zadovoljni.

Ruska vlada pravi, da je treba smatrati Maročane, ki jih je dal general Franco privedi na Španjo za "inozemskeske prostovoljce".

Kakor znano, predlaga angleški vnvanji minister Eden, da morajo vsi inozemski prostovoljci zapustiti špansko ozemlje, ne glede na to, če služijo prostovoljci v vladni ali v Francovi armadi.

Ako bo ruski predlog obveljal, bodo morali poleg italijanskih, nemških, ruskih in drugih prostovoljcev zapustiti tudi Maročani špansko ozemlje.

Nemčija in Italija se strinjata z Edenovim predlogom, toda pod pogojem, da vseh sedemindvajset držav, ki so zastopane na sestanku, prizna, da ima general Franco pravico bojevati se proti španski vladi. To priznanje se pa mora izvršiti prej, predno odidejo prostovoljci.

V angleški poslanski zbornici je lord Cranborne, podtajnik v uradu za zunanje zadeve, zavrnil predlog konservativcev, naj Anglija obema bojujočima se strankama na Španskem predlaga teden dni trajajoče premirje.

Cranborne je izjavil, da bi niti španska vlada niti general Franco ne odobrila takega predloga, navzlic temu bo pa angleška vlada izrabila vsako priliko, da nastopi kot posredovalka.

samo nasmehnila in prikimala.

Tekom zaslišanja je priznala, da je imela ljubavne razmere z Mussolinijem in je z njim živela ljubezensko sredno tri mesece, z nekimi bivšimi francoskimi ministrskim predsednikom in z mnogimi drugimi diplomati.

Sodniku je obljubila, da svojih ljubavnih doživljanj ne bo izkoriščevala v gledališčih, v časopisih in filmih.

Policija ji je odvzela potni list, da ne bo mogla iti v druge dežele iskat novih priložnosti.

NA TISOČE MOŽ, ŽENA IN OTROK JE BILO UBITIH

TIENTSIN, Kitajska, 30. julija. — Največji aeroplani japonske armade se polagoma porušili obsežne dele Tientsina, ki je drugo največje trgovsko in industrijsko mesto Kitajske. Kot pravijo kitajska poročila, je bilo ubitih na tisoče mož, žena in otrok, ki niso bili v nikaki zvezi z vojno.

IZLETNI PARNIK V PLAMENIH

7 ljudi je zgorelo, ko se je poneorečil parnik City of Baltimore. — Ljudje so poskakali v vodo. Rešilni parniki hitro na mestu.

BALTIMORE, Md., 30. julija. — Na izletniškem parniku City of Baltimore je v notranjosti nastala razstrelba, nate je na pamiku nastal požar, ki ga je uničil do vodne gladine. Eksplozija se je pripetila, ko je parnik, ki je bil na potu iz Baltimora v Norfolk s 40 potniki in 56 možni posadke, vozil mimo Seven-Foot Knoll, 14 milj od Baltimora, kjer pristanišče prehaja v Chesapeake zaliv. Sredi parnika je ogrenj svignil visoko v zrak in v manj kot petih minutah je bil ves parnik v plamenih.

Do sedaj se znano, da je v požaru izgubilo življenje 7 oseb, drugi so se rešili.

Mnogo parnikov je takoj prihitelo na pomoč in so iz vode vlekli ljudi, ki so poskakali z gorečega pamika v vodo.

Mornarji so potnikom naznanili, da parnik gori in jim naročili, naj si opasejo rešilne pasove. Vročina je bila tako silna, da ljudje niso mogli ostati na krovu in so poskakali v vodo.

"POLOŽAJ JE ZELO VZNEMLJIV"

WASHINGTON, D. C., 30. julija. — Predsednik Roosevelt je rekel danes, da je položaj na Daljnem iztoku zelo vznemirljiv. Njegov tajnik mu mora sproti poročati o najnovejših razvojih.

ŠPIJON OBDOJEN NA DESET LET JEČE

NANCY, Francija, 30. julija. — Adolf Hopner, ki je francoski državljani in rudar po poklicu, je bil obdojen danes na deset let ječe, češ, da je špijoniiral za Nemčijo. Pri njem so našli več načrtov francoskih utrd.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Japonski aeroplani so mogli neovirano vršiti delo razdejanja, ker kitajski protizračni topovi niso imeli nikakega učinka. Japonsko armadno poveljstvo je svojim letalcem dalo izrecno povelje porušiti vse one dele Tientsina, v katerih se nahajajo kitajski vojaki.

Ko je bilo proti večeru bombardiranje končano, so bili porušeni mnogi deli mesta okoli mednarodnih koncesij.

Toliko mirnejši pa izgleda položaj v Peipingu, kjer so se včeraj vršili vroči boji. Vse kitajsko vojaštvo se je ponoči umaknilo proti jugu in zapadu, ko je njihov poveljnik general Sunk Čehjun sklenil s Japonci posebni mir: ter je meznano kam pbegnil. Svojo oblast kot načelnik avtonomnega sveta za provincije Hopej in Čabar je prenesel na Japoncem naklonjenega generala Čang Ču-čunga.

Toda mir okoli Peipinga je vladal samo nekaj ur, kajti proti večeru je 5000 kitajskih orožnikov, ki so podnevu navidezno prešli na japonsko stran, upadlo japonsko garnizijo v Tungčovu. 20 milj vzhodno od Peipinga. Japonci so imeli težke izgube. Kar jih je ostalo, so se umaknili v vojašnice, katere so Kitajci nato oblegali z ročnimi granatami in strojnimi topovi. Položaj Japoncev je zelo težaven, ker so Kitajci v bližini zažgali bencinsko skladišče in več drugih poslopj.

V Tientsinu so bila proti večeru naslednja poslopja v plamenih: Nankai vseučilišče, palača mestne uprave, davčni urad, uradniško poslopje Peiping - Mukden in Tientsin - Pukov železnice, carinarna, tovarna železniška postaja in več velikih skladišč.

NANKING, Kitajska, 30. julija. — Vrhovni poveljnik kitajske vojske in ministr. predsednik kitajske osrednje vlade general Čankajšek je zvečer izjavil, da so sedanji boji v severni Kitajski samo pričetek sovražnosti in da se Kitajska ne bo umaknila japonskemu pritisku.

Čankajšek pravi v svojem razglasu, da se japonski pritisk ni šele pričel, temveč da Japonci že dolgo časa pritiskajo na Kitajsko. Ker je japonska armada izdelala načrt za osvojitve severne Kitajske, sedaj po Čankajškovem zatrdilu Kitajska ne bo mirno gledala na japonski vpad, temveč se bo proti Japoncem borila do zadnjega moža.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

Frank Bakso, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and address of above officers: 216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto volja na Ameriko in Kanada	\$9.00	Za New York za celo leto	\$7.00
Za pol leta	\$4.50	Za pol leta	\$3.50
Za tri mesece	\$2.25	Za tri mesece	\$1.75
Za en mesec	\$0.75	Za en mesec	\$0.58

Advertisement on Agreement

Ne smete brez podpisa in osebniosti se ne priobčujete. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivaličko namani, da hitreje najdemo naslovnika.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenemil nočej in pramitkov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

DELNIČARJI SO PRVI...

Ko se delavci pritožijo, da ne morejo živeti s pičlna zasluzkom, jim odgovore podjetniki: — Mogoče ste res upravičeni do malo boljšega zasluzka, toda mi pri najboljši volji ne moremo ugoditi vašim zahtevam. Saj komaj pokrивamo stroške. Naročil mi...

V resnici je pa drugače. Vzemimo naprimer Bethlehem Steel Company, o kateri se je zadnji čas precej slišalo, toda nič kaj posebno dobrega. Bethlehem Steel Corporation je imela v drugem četrtletju tekočega leta tako velike dobičke kot jih že ni imela izza leta 1930.

Dividende so bile povišane od enega dolarja na pokrdni dolar. Delničarji so zaslužili pri vsaki akciji \$2.01. Prejšnje leto je znašal v istem času dobiček samo 49 centov.

Predsednik Grace prerokuje, da bo dobila korporacija zelo velika naročila.

Za delničarje so se torej razmere znatno izboljšale. Kako so se pa izboljšale za delavce?

VSEBINA SPORA NA DALJNEM IZTOKU

Dne 7. septembra 1901 je morala Kitajska v takime-novanen "bokserskem protokolu" dovoliti velesilam, to je Angliji, Franciji, Ameriki, bivši Avstro-Ogrski, Nemčiji in Japonski, da sunejo vzdrževati svoje lastne vojaške postojanke na raznih krajih kitajske države, v členu 9. iste pogodbe pa je pravica izrečno podčrtana za ozemlje med Pekingom — današnjim Peipingom — in morjem, kjer leži pristaniško mesto Tienčin.

Velesile so si to pravico izgovorile, "da morejo obvarovati svobodo prometa med Pekingom in morjem."

Na tej mednarodnoprapni osnovi je Japonska postavila v bližino Pekinga najprej 7,000 mož močno armado, ki je pa za zadnje čase zvišala na ogromno število 20,000 mož.

Japonska armada se je obnašala, ko da bi bila na svoji zemlji, imela svoje orožne vaje, vpeljala svojo lastno upravo in vzela ves promet z morjem sploh v svoje roke.

Pripravljala se je, da od tam naskoči sedem severnokitajskih pokrajin, ki jih hoče "v imenu gospodarskih varščin" od Kitajske odtrgati ter iz njih ustvariti novo cesarstvo, liki Mandžurije, ki jo je ustanovila pred štirimi leti.

To je dejanski izvor sedanjega kitajsko-japonskega spora. Neposredni povod pa je dalo streljanje, ki je v noči 7. na 8. julij nastalo v bližini Pekinga, kjer je japonska armada imela vojaške vaje in je prišlo do spopada med japonsko in kitajsko posadko.

Ta močni spopad naj bi služil samo za povod, ki naj bi kril začetek japonskega prodiranja v sedmereg pokrajine.

Kitajska se je postavila na noge. Velesile so postale pozorne. Mednarodni spor je bil ustvarjen.

ISČE SE DRŽAVNA HIMNA.

Albanska vlada je razpisala nagrado v znesku 120 funtov šterlingov za albansko državno himno. Doslej se je oglasilo s kompozicijami več skladateljev, ki pa niso še bili deležni priznanja pri vladi v Tirani. Podoba je, da je z narodnimi himnami velik križ, kajti že pred leti so razpisale natečaje za slično himno vlade Kanade, Švice, Turčije in Avstralije, doselej pa se ni našel niti en skladatelj, ki bi napisal nekaj ustrežajočega za te države.

Naročniki!

Poslajte nam STEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročimo poteko. Naprimer: — 7.15.37.

TO Pomeni, da vam je naročnica potekla 15. julija 1937.

Poslajte praviloma, da nam priharate nepotrebne dele pošiljanja opozoril.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

Iz Slovenije.

ZAGONETNA SMRT ŠOFERJA DROFENIKA

18. julija dopoldne je peljal 51-letni avtoizvošček Alojz Drogenik iz Celja kateheta dr. Hanzeliča z avtomobilom iz Celja v Zreče. V Zrečah je dr. Hanzelič sporočil Drogeniku, naj ga počaka, ker se namerava še peljati v Savinjsko dolino. Dr. Hanzelič je odšel po opravkih. Ko se je popoldne vrnil, je stal Drogenikov avtomobil na cesti. Drogenika pa ni bilo nikoder. Za to se je dr. Hanzelič pozneje odpeljal z avtobusom proti Celju. Zvečer se je Drogenik vrnil ves pobit v Celje a ni hotel nikomur povedati, kje je bil in kaj se mu je zgodilo. 19. julija dopoldne je postalo Drogeniku na trgu pred Celjskim domom slabo in se je zgrudil nezavesten. Prepeljali so ga v bolnišnico. Tam ni hotel počakati zdravnikov in je odšel domov. Popoldne se mu je stanje poslabšalo. Na vprašanje, kaj se mu je zgodilo, je spet trdovratno molčal. Popoldne je pa izdihnil v svojem stanovanju. Na prsni in hrbtu ima podplutbe, umrl pa je očividno zaradi notranjih poškodb ki jih je po vsej priliki dobil pri nekem pretepu ali napadu. Oblasti so uvedle preiskavo, da doženejo vzrok smrti in ugotovijo eventualne krivice.

JOŽE BRADEŠKO NA VRHNIKI

Znanečiti vlomilec Jože Bradeško, ki je ves čas, odkar je pobegnil iz zapora, pridno na delu na vsej Notranjski in po bližnjih krajih Gorenjske, se je, kakor kažepo vsa znamenja, ponovno pojavil na Vrhnikih. Vlomilec se je splazil na dvorišče, ki loči lokalne trgovce Josipa Jernejčiča in Mihaela Mavrija. Na dvorišču ga je sicer z laježem sprejel domači pes, a nepovabljeni gost ga je hitro utišel z dobrim založajem salame. Vlomilec je razklenil mrežo v oknu in se splazil naprej v Jernejčičevo hišo. Vrata v trgovino je odprl z vitrihom in si naložil kup manufakture, perila, zardin in čokolade, obenem pa je iz predala pobral tudi okrog 1000 Din gotovine. Nato je vlomil še v Mavrijevo hišo. Jernejčič tpi okrog 9,000 Din škode, Mavrij pa okrog 7000 Din. Orožniki so takoj zjutraj ko so bili obveščeni o vladu, začeli z intenzivnim zasledo-

vanjem, a doslej še brez uspeha. Zadnji čas se je Bradeško potikal najraje po hribih nad Polhovim gradcem, od koder je prirejal tatinske pohode v Poljansko in Selško dolino. Ko so mu postala tla prevročna, se je zatekel v eno svojih skrivališč pod Črnim vrhom, nato pa se je spet začel pojavljati okrog Vrhnike in Logateca.

SMRT V POTOKU

Dravinja, ki je po zadnjem deževju močno narasla, je zahtevala mlado žrtev. Utonil je 6-letni otrok Jože Lovce. Nesreča se je pripetila v Sp. Lazah pri mlinu. Malo nad reko leži posestvece Lovca, ki je čez dan v službi v Poljčanah. Otroci pridejo večkrat k mlinu in se igrajo. Zbrali so se na mostu med drugimi tudi nesrečni Jože z 8-letnim bratcem. Po nesrečnem naključju je padel nenadoma Jože v deročo in naraslo Dravinjo in izginil. Otroci so zakričali in večinoma zbežali, le Jožetov bratec je hotel nekaj časa ob vodi hoteč pomagati. Ko se je za hip pojavil bratec nad vodo je obupno klical za njim: "Pepe, pridi ven!" Ali žal, bratac so odnesli valovi neznanu kam.

IZVOZ SADJA SE JE PRIČEL

Iz Ljutomeru poročajo: Izvoz sadja se je pričel. Te dni so odšli prvi vagoni raznih jabolk na Čehoslovaško in v Nemčijo. Sadna letina kaže v nekaterih predelih ljutomerskega sreza precej dobro tudi kakovost sadja bo boljša ko lani. Vprašanje je samo, ali se bo izvoz razvijal povoljno in ob primernih cenah. Želetj bi to bilo, ker je okraj lani zelo trpel zaradi šlabe letine in katastrofalne trgateve. Letos kažejo tudi vinogradi dobro in boleznj se javljajo zaradi sistemskega škropljenja in žvepljanja le posamič.

RAZBURJENJE V PEKRAH IN STUDENCIH

Ko s je neka 11-letna deklica ki je nesla svojemu očetu v Studencih kosilo, vračala domov po poti, ki vodi med njivami proti Pekrah, je planil na njo iz zasede še neizsledeni moški srednje velikosti. Zavlekel je deklico v bližnjo njivo koruze,

s katere je bil planil, ter izvršil nasilje. Potem je izginil po bližnjih njivah. Ubogo deklico se je v strahu in razburjenosti med potjo nekajkrat onesvestilo. Deklico so prepeljali v bolnišnico, studenški orožniki pa so uvedli strogo preiskavo, da se dožene, kdo je neznan nasilni vampir, ki je po poročilu identičen z moškimi, ki je v zadnjem času v bližini nadlegoval mimoidoče ženske. Pojav nasilneža in pohotneža je zbudil v Pekrah in Studencih veliko vznemirjenje.

MURA RUŠI NASIPE

Prebivalci občine Sv. Martin ob Muri so že več let prosili oblastva za zgradbo nasipov ob Muri, ki pri vasi Brezovac izpreminja svojo strugo ter poplavlja travnike in njive. Ko zaradi pomanjkanja kreditov prošnje niso bile uslišane, so se kmetje sami lotili dela in je več sto ljudi delalo brezplačno pod nadzorstvom strokovnjakov. Ni še dolgo od tega, ko so svoje delo dovršili in zavarovali obalo z močnim nasipom. Oni dan, ko so bili hudj nalivi, pa je Mura nasip porušila in tako je bil ves trud zaman.

Japonski generali in maršali

Pred Pekingom grmijo topovi. Japonska vojska, velikopotezna stvaritev državnih kov vzhajajočega solnca, je pripravljena, da vrže puško na ramo in otvori ogenj proti kitajski državi.

Kadar pade besedica o Man-

džukuu, se nenadoma dvigne iz ozadja slika generala Dojhara. Skrivnost obdaja osebnost tega genialnega japonskega častnika, ki mu v Angliji pravijo "Lawrence of Mančukuo". Nasprotniki ga psujejo za Super Spy-ja, vrhovnega vohuna. Kdo je general Dojhara? On je tisti mož, ki je napravil princa Puya za cesarja Mandžukua in ustavil rusko prodiranje v Aziji. General Dojhara je baje tudi spreten diplomat. Japonska vlada mu neprestano poverja delikatne misije. Zadnje mesece je bil Dojhara pri intenzivnem delu v tokijskem generalnem štabu.

V vojni med Japonsko in Kitajsko bo njegovo ime postalo zelo slavno, kajti on je eden izmed inspiratorjev japonskega aktivizma, ki ima za cilj mogočni azijski imperij pod japonsko hegemonijo. Dojhara je ideal vseh mladih japonskih oficirjev in japonski patriot silno gorečega kova.

Toda poleg njega je v japonski vojski še eden, ki je med vojaštvom ter civilnim prebivalstvom neskončno priljubljen. To je general Terauč. Bil je vojni minister v vladi min. predsednika Hirota. Terauč je eden izmed velikih nasprotnikov parlamtarizma, ker vidi v njem oviro za imperialistični razvoj svoje domovine.

Poleg teh dveh častnikov ima Japonska še celo vrsto drugih mož, ki se nanje lahko zanese. Šef generalnega štaba japonske vojske v Mandžuriji je general Itagaki. Ta mož nadzira kreiranje ruskih čet na Amurju in gibanje kitajskega vojaštva na Pajnu. Itagaki je komaj 44 let star in velja za bodočega voditelja japonske vojske. Je učene generala Mazake ter slovi kot eden najizbornejših strelcev.

Poleg imenovanih generalov imajo Japonci tudi nekaj maršalov. Prvi med njimi je princ Kanin, drugi princ Našimoto. Oba sta izvrstna strateza, ki sta dokazala svoje zmožnosti že v rusko-japonski vojni. V primerni družabni razdalji pa blestj pred očmi japonskih imperialistov še eden, stari, legendarni junak Mičuo Tojama, nasprotnik liberalističnih tendenc in oster sovražnik zapadno-demokratskih idej in smeri.

Za imenovanimi možmi stoji v strnjjenih vrstah japonska vojska s svojimi spartansko vzgojenimi častniki, ki čuvajo pred vsem stik s kmečkimi sinovi, v katerih vidijo jedro bodoče japonske države.

Peter Zgaga

PORODNA KONTROLA

O tej kočljivi stvari je težko razpravljati. Človek ne ve, če bi rekel ja ali ne. Tisti, ki so zanj, imajo precej dobre argumente, in tisti, ki so proti, istotako.

Hitler hoče s sterilizacijo okrepiti nemški narod; plovitva Kitajska in Japonska se bosta zadušili od preobilice porodov; na Holandskem je porodna kontrola postovno dovoljena; Mussolini poziva matere, naj rode in rode.

Ko je bila nekoč tozadavna debata v najhujšem ognju, sem se spomnil mlade Italijanke, ki mi je pred leti razodela neobičajno skrivnost.

Mlada je bila in čedna, niti trideset let je ni bilo, pa je imela že deset ali enajst otrok. Sam ne vem, koliko.

Najstarejša hči je bila stara komaj trinajst let, njen bratčevanajst, potem sta bila dva para dvojčkov, enkrat trojčki in tako dalje. Vsi živi in zdravi.

Nekaj je bilo tudi takih, ki so prišli samo pogledat na ta svet, pa so se že v prvi uri naveličali našega življenja in kulture ter se vrnilj v neskončnost, odkoder jih je božja previdnost poslala.

Vse je imela dobro naučene. Njen mož je vsako jutro, predno je šel delat, postavil kotel na peč in matočil v kleti deset galon razinovega vina, vse drugo so pa otroci skemandalirali.

Pridni so bili, z izjemo najmlajšega.

Toni mu je bilo ime, in ni bil niti dve leti star. Oblečen je bil v kratko srajčko, in ga je bila vsa kuhinja polna. Razen ene same grde laske besede, ni znal reči ne "papa", ne "mama".

Ti-to besedo je pa venomer ponavljal, pa če ga je mati okrcala, ali če si mu dal groš.

Nekega popoldne so se bili otroci porazgubili, le mali Toni je šaril po kuhinji. Z gospodinjo sva sedela pri mizi, pa je pogovor na nanesel na porode in na porodno kontrolo.

— Porodna kontrola je sleparija, — je rekla, — vse kar Bog da, je treba vzeti za dobro. Le čakajte, da vam povem. Ko je bilo otrok le več in več, se je začela mestna zdravstvena oblast zanimati za moj slučaj. Porodi so bili edalje težji. Nekaj otrok sem rodila doma, zadnje pa v bolnišnici. Med zdravnik, ki so me že poznali, je bil tudi star, previden in izkušen možak, ki je sklenil, da mora biti enkrat konec teh komedij. Ko je dobil potrebna dovoljenja, mi je rekel, da bo operacija precej draga, takole nekako dvesto ali tristo dolarjev. Sestre, bratje in drugi zlahitniki so mi posodili denar, ker sem se jim smilila. Pred operacijo sem šla k spovedi, pa mi gospod ni dal odveze, ko sem mu povedala kaj in kako. No, pa bi mi jo bil lahko dal.

Zdravnik mi je rekel, da je bila zelo težka operacija. Tri tedne sem bila v bolnišnici in še potem nisem bila tri tedne za nobeno delo. — Zdaj je pa olrajt, kaj ne? — sem ji segel v besedo ter v mislih blagoslavljal porodno kontrolo.

— Oh, ne, — je vzdihnila, — ni olrajt — po devetih mesecih, ko so me poslali iz špitala; je prišel Toni na svet.

Meli Toni je v kratki srajčki stal sredi kuhinje ter se je kot v zameh drzno režal materi v obraz.

— Čez tri ali štiri mesece bo mo zopet krstili, — mi je eramežljivo priznala in v nekaki zadregi sklenila roke v naročju.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.00	Lir 300
\$ 11.75	Din. 500	\$ 27.00	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 54.00	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 107.50	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GOR ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedene, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

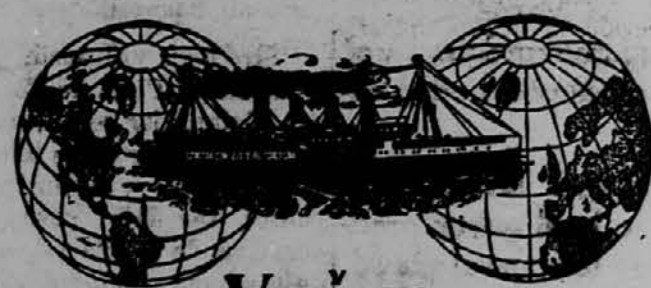
Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.55
\$ 15.—	\$ 15.35
\$ 20.—	\$ 20.15
\$ 30.—	\$ 30.95
\$ 40.—	\$ 41.75
\$ 50.—	\$ 52.55

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNEGO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti boga od tuj, je potrebno, da je postavljen v vsak stvar. Vred naša dolgotrajno skrbuje Vam namerno dati najboljša pojavnja in tudi vse potrebne preskrbi, da je potovanje ugodno in hitro. Kato se za vsako obratno na nas za vas pojavnja.

Mi preskrbimo vse, bodi prodajo za povratno dovoljenje, potni list, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošek.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker prošne so dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje Vam, da boste postali in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RICHARD GERLACH:

P E S

Že drugič je prišel stražnik z magistrata in ga opomnil, da ima plačati štirideset mark davka za psa.

"Gospod stražnik, Filaks je vendar star čuvaj. Osemnajst let je stražil naša vrata. Da sem ga vzel na stara leta k top-li peči, to že vendar ni luksus, temveč krščanska dolžnost. Ni prav, da župan zahteva od me štirideset mark, ko dobro ve, da jih nimam."

Stari očka je trepetajoč dvignil roko v potrdilo svojih besed in se s tresočimi se nogami opotekel po sobi.

"Da, gospod Sajler," je odgovoril stražnik in sočutno gledal, že razumem. Taka žival spada k družini. Toda za pse, ki žive v sobi, se mora plačati davek, taka je določba. Pomislite, nagla smrt tudi ni tako huda. Ne morete obdržati psa, to ne gre, na noben način. Preveč psov imamo v mestu, in na seji so sklenili, da moramo nastopati strogo, da strogo... Sicer moramo zarubiti. Mi smo stari znanci — zato mi tega ne smete zameriti, očka..."

Stražnik je zmajal z glavo in odšel.

"Sedaj je stvar resna," je mrmral starček, "sedaj je stvar resna, Filaks."

Odprl je večna vrata, Filaks je priteknel v sobo, skušal je skočiti na svojega gospodarja, a njegove stare, okorne noge so mu odpovedale.

Starček je odprl omaro, in iz vlekel zavazano skrinjico, s trepetajočimi prsti jo je odvezal. Stršel je predse kupček srebrnih novcev in štel:

"Osemnajst, dvajset, enindvajset... ni dovolj, Filaks, to naj bi bilo za največjo silo, ako bi zbolel."

Pes je drgnil svojo glavo ob starčkovo nogo.

"Da, stari Šved, misliš, da ni tako hudo. Vsi moramo odstopiti, ako pride naša ura. To da midva se bova kmalu zopet našla. Seveda, Filaks, seveda. Tako je življenje na svetu!"

Pobožal je psa po ušesih.

"Odkar ni več naše mame, mama življenje ni lahko, kaj ne? Takrat, ko je naše čevljarstvo uspevalo, tedaj je bilo lepo pri nas, vladalo je zadovoljstvo in veselje. Vsak dan pet, šest parov podplatov, onih malih kipařj sploh ne štejem. Vsak teden je bila svinjska pečenka na mizi, kaj ne? Da ti se še dobro spominjaš kosti, to verjamem. Nič misva pozabila, Filaks."

Pes je gledal in prisluskoval.

"Kako je bilo lepo, ko smo se ob nevednih popoldne sprehajali po polju. Otroci so tekli

naprej in dvoglasno žvižgali. — Vse je minilo, Filaks, žalostno je, žalostno."

Očka je položil skrinjico nazaj v predal in ga skrbno zaprl. Oblekel je sukno, nenadna odločitev ga je vlekla ven. V Filakovih očeh so se bliskale različna domnevanja.

"Pojdi z menoj," je ukazal stari očka.

Pes je zadovoljno zarenčal, ter divjal in se veselil kot v prejšnjih časih.

"Da, da, Filaks, ven gremo."

Z okorelini nogami sta šla oba ven. — Ljudje malega mesta so se začudeni obračali. Stari očka Sajler s svojim Filaksom, — že čela večnost je minila, odkar so ju zadnjič videli. Marsikdo je nosil k njemu čevlje, govoril z njim, se šalil, politiziral. Toda revmatizem mu je izbil kladivo iz rok, kvečjemu je še čepel ob sosedovem čebelnjaku ali pa krevsal s palico med gredicami. Danes so ga vsi pozdravljali in kimali a ni se pustil zadrževati,

temveč je hitel dalje. Končno je došel do mostu.

Ponosno in veselo, kot vedno, sta stopala oba preko mosta. Nato sta šla k bregu, do betoniranega mesta.

Stari očka je vzel oglat kamen, ki je ležal ob bregu, ter psu privezal kamen okoli vratu. Starček se je sklonil globoko nanj in pritisnil svoje lice na pasjo glavo.

Nato je dvignil težkega psa v svoje roke in stopil na rob brega. Njegovo telo se je zažibalo kot telo kosca, ki maha s koso in pes je zletel v loku v reko ter izginil. Starček je zrl za njim s široko odprtimi očmi. Roke je imel še iztegnjene. Spodaj se je penila in valovila voda. Starček se je smehljal, zdelo se je kot da gleda nekaj nepopisnega, zameglilo se mu je pred očmi, opotekel se je in padel. Zagnili so ga valovi. Nekaj dni pozneje so našli ribič starčka in Filaksa ob obrežnih vrbah. Ležala sta tesno skupaj. Obraz mrtvega starčka je bil jasen in pokojen.

PROBLEMI PRISELJENCA.

Naturalizacija inozemcev, ki so prišli nezakonito pred 1. julijem 1924.

VPRAŠANJE: V svoji stroki potrebujem licenco, katera pa se izdaja le ameriškim državljanom. Prišel sem nezakonito v Ameriko meseca februarja 1924. Ali ni bil sprejet zakon, ki bo dovolil naturaliziranje inozemcev, ki so prišli brez vize pred koncem junija 1924?

ODGOVOR: Taka določba je vključena v zakonski predlog, zvan Dies bill, ki je bil sprejet od House of Representatives in je sedaj na dnevnem redu v senatu. Mi pristrčno upamo, da bo sprejet še v tem zasedanju kongresa. Čim postane zakon, hote v stanu legalizirati svoje bivanje in zaprositi za svoj "prvi papir."

Povratno dovoljenje ni potrebno za izlet v Kanado.

VPRAŠANJE: Nameravam obiskati neke sorodnike v Kanadi. Imam identifikacijsko spričevalo, ki sem ga dobil od priseljeniške oblasti ob svojem prihodu v to deželo. Ali mi je treba preskrbeti si tudi takozvani permit?

ODGOVOR: Z vsemi onimi dokumenti, ki jih imate s seboj, ni vam treba permita — pod

pogojem, da ne nameravate ostati v Kanadi več kot šest mesecev.

Prišel kot dijak, poročil se z Amerikanko.

VPRAŠANJE: Vstopil sem v Združene države z dijaško vizo, ki potече do poletja. Pred par meseci sem se poročil z ameriškim dekletom. Rekli so mi, da vsled njene prošnje bi mogel ostati tukaj na tak način, da bi šel v Kanado in se tamkaj povrnil s priseljeniško vizo. Kake dokumente treba mi v to svrhu?

ODGOVOR: Veljaven inozemski pasport, poročni list, rojstni list in policijski izkaz dobrega obnašanja so poglaviti dokumenti, da se predložijo ameriškem konzulu v Kanadi v svrhu priseljeniške vize.

Skoraj 50 let v Ameriki, ne more pa dokazati svojega prihoda.

VPRAŠANJE: Prišel sem v Združene države l. 1888, ko ni bilo vseh teh omejitev. Leta 1895 ali 1906 dobil sem "prvi papir", ki sem ga izgubil. Sedaj, ko sem zopet zaprosil za nov "prvi papir", mi pravijo, da ne morejo najti zapisa o mojem legalnem prihodu in zato ne morem jaz, ki sem 69 let star, dobiti starostno pokojnino. Kaj naj storim?

ODGOVOR: Zavoljo "prvega papirja" zadostuje, da morete dokazati, da ste živeli v Združenih državah neprenehoma vsaj od 29. junija 1908. Da to dokazate, bi vam pomagalo, ako imate kakke stare davčne pobotnice, bačene knjižice, stara pisma ali vsako drugo listino, ki bi dokazala, da stanujete v Združenih državah od vsaj 29. junija 1906 naprej. Ako takih dokazil ni na razpolago, se dostikrat sprejema kot dokazilo tudi zaprisežena izjava prijateljev, delodajalcev itd., ki so vas poznali v tej deželi pred letom 1906.

Položaj inozemskega mornarja.

VPRAŠANJE: Prišel sem v Združene države kot mornar l. 1918, ali sem bil tudi nadalje zaposlen kot mornar na brodu ameriških ladij, katere so tujpatam tudi pristajale v inozemskih lukah. Od leta 1922 naprej pa sem bil zaposlen le na ladijah, ki plovejo ob ameriški obali. Od začetka leta 1924 pa sem zaposlen na kopnem. Vprašanje je sedaj: ali smem iskati legalizacijo svojega bivanja na podlagi svojega prvega prihoda v l. 1918 ali pa moram pokazati svoj zadnji povratak iz inozemske luke v letu 1922, da si sem vedno bil na ameriških ladjah?

ODGOVOR: Velika razlika je seveda, kaki datum naj se smatra kot vaš poslednji prihod, kajti po zakonu, ki je še v veljavi, morejo legalizirati svoje bivanje le oni, ki so prišli nezakonito pred dnem 3. junija 1921. V svoji prošnji za registracijo (Form 659) navedite svoj prvi prihod leta 1918, ob enem pa poveljate, da ste kasneje potoval do inozemskih pristanišč. Je prav mogoče, da vam v vašem slučaju dovolijo legalizacijo bivanja.

Državljanstvo in WPA zaposlitev.

VPRAŠANJE: Ali je res, da bo WPA odpustila vse ne-državljanke?

ODGOVOR: V zmislu zakona (Federal Relief Appropriation Act), kot ga je kongres sprejel, inozemci, ki so tukaj nezakonito, kakor tudi inozemci, ki nimajo "prvega papirja" ne morejo biti zaposleni od WPA in, ako so bili do sedaj, morajo biti odpuščeni. Kar se tiče inozemcev, ki so dobili "prvi papir" pred dnem 29. junija 1937, so tisti kvalificirani za work relief, ali prednost treba dajati vojnim veteranom in ameriškim državljanom, ki so v potrebi.

POZOR ZAOSTANKARJI

Vsak, ki mu je potekla naročnina, je dobil opomin. Vpoštevajte številke poleg naslova in poravnajte, da nam prihranite stroške. Uprava.

L. Ganghofer:
Grad Hubertus
:: Roman ::

171
"Neumnost!" se je zarežal grof Egge. "Dajte mi fur z mestnimi mažaci! Popolnoma se zanesem na vas, da mi boste spet gladko osnažili moje oči!"
Podobno je nagnal tudi Frica, ko ga je vprašal: "Ali ne bi sporočil milostni kontesi, da se svetlost ne počuti popolnoma dobro."
"Da se mi ne predrzneš!" je odgovoril. — "Uboga naj se nemotena mažuje tam doli lepimi, da se mi bo zdrava na telesu in duši vrnila nazaj na Hubertovo! Drugi naj se nihče ne bria za zame. Če se predrzneš in sporočiš kaj v Mokovo, te vržem iz hiše."
Bolniku je strigel stari Moser; grof Egge ni trpel nobene ženske v svoji bližini. Tudi je z Moserjem lahko klepetal o lovu, o "prekleten gnezdu" v Previsni steni in o petelinih. Ti pogovori so trajali domala ves dan. Kadar je pa imel grof Egge takega besednega lova dovoli, mu je snel s stene Moser gamzje rogje. Grof Egge je potipal lobanjo in krivine, skrbno premeril s pestjo dolžino in razpetost rogjev in potem ugibal, katerega leta in kje je ustrelil tega kozla. In je skoro vedno pravilno uganil.
Ali je pa poslal Moserja iz sobe, sedel k železni omari za mizo in odprl predale z dragulji. Potem jih je otipaval in prešteval. Pri tem polu ni trpel Moserja nikoli poleg sebe.

Ko je sedel nekoč tako v naslonjaču pred omaro, je pri cerkvi zazvonilo, kar ga je, kakor se je videlo, neprijetno dirnilo.

"Moser!"
Stari puškonosce je prišel v izbo.
"Ostani pri vratih! Vprašal bi te rad samo, zakaj sedaj zvoni?"

"Nekega otroka pokopavajo."
"Čigavega?"

"Brucknerjevega. Zdaj je uboga para izgubil že drugega. Davica! Da, saj pravim: vrat in oči sta dve natančni reči. Vrat pri otrokih, oči pri nas starih ljudeh!"

"Norec!" je zarentačil grof Egge in se prijel za obvezo. "Bruckner! Ali nisi pravil, da je 'hodil'?"

"Da, gospod grof! Tudi se nisem motil takrat. A zdaj, mislim, je čist. Zdaj ne hodi več."

"Tako? Pojdi ven in zapri vrata! Trdno da bom čul. — Ne premošem prepiba."

Čez čas so zvonovi utihnili.

Tega popokneva je bila v jezerski točnici pet sedmina. In ko so se gostje glasno razgovarjali, je sedel Bruckner Lorene, kakor prvič, nemo in steklenih oči za svojim kozarcem. Mali ga ni več opominjala, maj gre domov. Ko je zazvonilo zdravomarijo, je vstala in brez besede odšla.

Že je nameravala zaviti na domače dvorišče, ko jo je poklicala soseda: "Mali, ali si ti?"

"Da, soseda."

"Pojdi malo sem! Ančica te venomer kliče."

Mali se je prestrašila. "Sveta nebesa, pa ne la bi bil otrok bolan?"

"Ne, zdrav je, da nič bolj. Toda tebe hoče imeti pri sebi."

Mali se je potolazila in dobro ji je delo, da je otrok tako navezan nanjo. Vendar ni takoj privoličila. "Ne upam si prav, mogoče imam na oljki še kaj srupa."

"Obleci moje krilo in jopico."

S tem je bila Mali zadovoljna. In potem je sedela v kamri pri otroku, ki je svetlo gledal in bil živo zdrav. Prgnanstvo mu je storilo očitno tako dobro, kakor mestnemu otroku letovišče na deželi.

Bilo je že devet zvečer, ko je Mali položila otroka v posteljo in se poslovila od sosede. — "Tisočkrat ti hvala! Nikoli ti ne pozabim, kar si dobrega storila otroku!"

"Kaj neki govoriš! Pojdi raje domov. Potrebna si spanja!"

"Da, soseda, res sem trudna. Toda jutri pomijem vrata in okna in pokadim vso hišo. Prej ne vzamem otroka domov. In ljubi Bog bo pomagal. Saj morajo vendar tudi za nas priti še dobri dnevi!"

Ko je stopila Mali na dvorišče, je videla, da so okna razsvetljena.

"Hvala Bogu, je že doma. Dozdaj se gotovo še ni opil."

Pokrižala se je od veselja nad tem dobrim znamenjem. Toda ko je odprla vrata, se je tako prestrašila, da ji je vsa kri zledenela. Bruckner je stal pri mizi, pokrit z nahrbtnikom na plečih, in je iz umazano krpo snažil staro puško.

"Lorene!"

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o znamenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

<p>12 BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nas; Cena 1.50</p>	<p>V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča s zaprekami; V goščnjaku; Mohamedanski svetnik Cena 1.50</p>
<p>PO DEŽELI SRIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena 1.50</p>	<p>WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Moč, lepa Indijanka; Prokletstvo slata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sene Bar; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova oporoka Cena 3.00</p>
<p>SATAN IN ISKARIOT 12 knjig, s slikami, 1764 strani Vsebina: Kamilo; Tuma Betar; Na stedu; Nevarnost; Anapred; Almaden; V tleh Golih sveta; Ubojalnost; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Bolniči voliljoni; Dedič Cena 3.00</p>	<p>Ž U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Konečno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena 1.50</p>

Naročite jih
Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotiskju na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : : **216 WEST 18th STREET, NEW YORK**

Uboga mala Veša

ROMAN IZ ŽIVLJENJA OČA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

69

Ludvik Aschenbach se mu neizmerno smilil, v njem je mogel brati in je v svoji veliki sreči poznal njegovo žalost zaradi njegove lahkomisljane hčere. Ni vedno, da otroci postanejo starišem največje veselje — pogosto se ločijo od njih in hodijo po svojih potih, ne da bi vprašali po starih; prav pogosto jih zapuste na starost.

Mogoče je imel Ludvik Aschenbach na tistem majhno upanje, da se mu bo Frida, ko se ji bo poleglo razburjenje in bo prišla do pameti, približala, prosič ga odpustila. In ob odkritem ksanju bi tudi skušal pozabiti, kar mu je prizadela. Še vedno je bila njegov otrok, toda v najvažnejših letih svojega razvoja je stala pod izključenim vplivom zelo nevedne matere. To je pri njem obveljalo kot izgovor za njene velike napake in njen pomanjkljivo vzgojno značaj.

Toda zaman je čakal na njeno kesanje; k njemu ni prišla, zakrknula je v svoji trmoglavosti.

In naslednjega jutra je proti svoji navadi vstala zelo zgodaj. Obleče se za pot. Sobarica ji je prinesla zajtrk v sobo.

Svoj blede obraz je posebno skrbno obdelala; nikdo ne sme na njej videti, da od jeze, razburjenja in razočaranja celo noč ni spala.

Veša, to malo, brezpomembno bitje, zaročenka tako zaželjenega moža — in hči grofa! Sedaj sedi v izobilju in ji strežejo od vseh strani, medtem ko ona, Frida, mora v svet v negotovost. Mrzla zona jo spreleti, ko misli na prihodnje tedne. Dobro, da je še s tem, da je prodala nakit, rešila saj denar, ki ga je bila mati dolžna. Zadostoval ji bo eno ali dve leti — do tedaj pa se ji bo prav gotovo posrečilo najti kakor gorko ležišče. Zakaj se ne bi mogla bogato omožiti? Saj je bila lepa in je znala navezati si moške!

Sedaj ji je žal, da je velikodušno poplačala nekaj Rynovih dolgov. Toliko časti bo menda še imel, da ji bo znesek vrnil.

Ko vse premisli in preračuna, se prepriča, da nima nikakega vzroka, da bi obupala, in da ji ni bilo treba "delati", kakor je oče od nje nízokotno zahteval.

S hladno trmo gre v njegovo sobo, da se od njega poslovil. "Čas je, papa, da grem. Vlak se odpelje v pol ure. Bodi zdrav! Pozdravljen!"

Nobenega občutka ni v njenem hladnem glasu brez duše. Ludvik Aschenbach debelo gleda olepitičen obraz, ki v svoji smejoči se praznoti ne izda nikakega občutka, nikake misli. In vsak prisrčen očetovski čut mu odpade — ne, to nadmoderno, nalishpano bitje ni njegova hči — tuja kot najbolj tuj človek se mu zdi!

"Prosim, vzemi —" pravi hladno ter ji ponudi pismo. "Petsto mark. Uredi si! Mislim, da bo zadostovalo, dokler ne najdeš kake službe. Potem pa mi hoš sporočila."

Frida malomarno vtakne pismo s kratkim "hvala" v ročno torbico iz prave krokodilove kože.

Frida zategne usta v zaničljiv smeh. "Našla službo?" Kako to zveni. Kot bi bila kontroristinja ki se mora truditi za službo!

"Ne mislim, da te bom še kdaj nadlegovala. Ljubljene Veše ne maram prikrajšati."

Oče zadušil oster odgovor, ki mu je bil na jeziku. V resnici je bilo brez vsakega pomena, da bi ji še rekel kako besedo.

23. POGAVLJE.

Frida je odpotovala.

Ludvik Aschenbach gre v sobo, v kateri je grof Eckerbral časopis. V kotu pri oknu ima zelo udoben prostor, od koder vidi tudi na ulico.

Vročih lic in z veselim nasmehom mu sedi Deša nasproti, v rokah držeč pismo, v naročju pa košarico krasnih rdečih vrtnic; jutranji pozdrav njenega ženina.

Deša skrbno pogleda v stričev resni obraz. Ljubeznivo jo poboža po njenih nežnih licih, pri tem pa občuti, kako se njegove roke dotaknejo njene ustnice. Sliši tudi njen glas: "Ljubi, ljubi strič —"

"No, ali ti je tvoj Rolf pisal?" jo vpraša. Ker ji Frida ne omeni, je vedela, da tudi njej ni treba omeniti sestrične.

O, videla jo je, ko se je odpeljala — nobenega pogleda ni imela več za okna očetove hiše.

"Da, strič, in lepo te pozdravlja," odgovori na njegovo vprašanje.

"Kaj pa piše še kaj drugega?" Rožnata žerjavica leži na njenem biserno belem obrazu in misli na nežne in hrepence vrstice, iz katerih je govorila cela jegova ljubezen. Ne, tega striču ni smela povedati in mu pokazati — bilo jo je sram.

"Ali kaj hrepeni po tebi, mala Veša?" Ludvik Aschenbach položi prste pod njeno brado in ji smeje gleda v pobožne oči, ki se mu sramežljivo izognejo.

"Rolf piše, da v nedeljo ne more priti, ker ima dva zelo resna slučaja; želi, da bi ga njegovi bolniki vedno imeli pri roki," mu poroča. "Rolf pa vpraša, ako ne bi mogoče papa hotel z menoj za dva tedna v Monakovo?"

"Ti pa bi svojega Rolfa seveda tudi rada videla, kaj ne?" "Stric, ne rada te pustim samega," pravi tiho. "Rolf je bil vendar prvi tukaj —"

Ludvik Aschenbach jo ginjen pogleda — vedno je bila do njega nežno obzirna, zapostavljajoč svoje želje. Bolj, kot njegova lastna hči, je mislila nanj! Kako je ljubil tega nežnega otroka! Skrivnostno je govorila v njej ista kri k njegovi.

"Samo pelji se k Rolfu, mala Veša; tvoj oče te bo rad spremljal. Prihodnje dni itak ne bom doma, ker moram iti v Curih in ne vem, koliko časa bom tam ostal. Mogoče bom mogel tako urediti, da pridem po vaju v Monakovo in se bomo skupaj peljali domov."

Deša je vsa srečna. Še isti dan piše Rolfu, da bodo prišli. Vse v njej je sililo k njemu — da ga zopet vidi, da se bo zopet mogla pritisniti na njegove prsi, da bo zopet slišala njegov mehki, nežni glas — kakka blaženost! —

Baron Rolf Sorau nestrpno čaka svojo nevesto. Zelo zgodaj je na železniški postaji — tako zgodaj, da vrata še niso bila odprta. Hodeč gori in dole, pogleduje na uro — kako lepo se je pomikal kazalec na uri, tako leno, da se mu zdi pet minut cele ure.

Ni so pa zavpeli, da ga neka mlada dama že dalje časa

Človeško telo se izpremenja.

Združenje klobučarjev v Londonu je imelo nedavno občni zbor, na katerem je obravnavalo najprej vprašanje tarif in druge tekoče zadeve, potem je pa prišla na vrsto debata o statističnih podatkih, kar je spravilo vse prisotne klobučarje iz ravnotežja. V zadnjih 8 mesecih so izmerili v Angliji okrog 15.000 človeških glav, da bi izračunali standardno velikost glave, na katero se je treba ozirati pri izdelavi klobukov. Izkazalo se je, da je treba najpotrebnejšo obliko klobuka št. 7 povečati za poldrug centimeter. Predsednik združenja je izjavil: "V zadnjih dveh letih smo povsod ugotovili, da se človeške glave širijo. Prej smo prodajali klobuke od št. 6 in pol, zdaj pa ta velikost sploh ne gre več v promet, ljudje kupujejo klobuke od št. 7 in pol. Kaj pomeni to?"

Laik si bo morda pojasnil to kaj lahko, češ, da ljudje nosijo zdaj klobuke drugače, kakor so jih nosili prej. Končno je pa vse podrejeno modi in to je morda krivo, da nosijo ljudje zdaj večje klobuke. Prof. F. H. Parsons z antropološkega oddelka bolnice sv. Tomaža v Londonu pa misli drugače. Že več let opazuje znatno povečanje prostora med ušesno odprtino in temenom glave, pravi dr. Parsons. Povprečna mera se je pa še bolj izpremenila, če primerjamo velikost glav svojih najboljših študentov pred 10 in 20 leti s sedanjimi. Vse kaže, da postaja človeška glava širša in višja.

Tudi tovarnarji čevljev so ugotovili, da postajajo ženske noge daljše, in širše kakor so bile pred 10 leti. Ženski čevlji št. 4, nekoč ponos elegantnih žensk, so skoraj izginili iz prometa.

O podobnih izpremembah govori tudi oblačilna industrija zlasti pri otroških oblekah. V zadnjih 4—5 letih je treba ra-

čunati s čisto drugačnimi merami za deklice in dečke kakor pred 10 leti. Otroci so večji, toda bolj sloki. Zaninljivo je pa, da je pri dojenčkih nasprotno. Pri odraslih postajajo večje glave in noge, dečki in deklice od 6 do 12 let so višjih postav, dojenčki imajo tudi večje glave in ude, dočim se okostje v splošnem krči.

Znanost pravi k temu, da nastajajo v zadnjih 10 letih izpremembe v proporcijah človeškega okostja. Učenjaki domnevajo, da se je zadnja leta bistveno izpremenila prehrana človeka, da je posvečena večja pozornost vitaminom in zato so nastale izpremembe v žlezah, ki do gotove dobe regulirajo rast telesa. Razen tega nastane po določeni dobi intenzivnejše delovanje žlez, ki vplivajo na delovanje možganov.

Kakšen bo človek okrog leta 2000? Ali bo imel veliko glavo roke in noge, telo pa majhno? Moderna veđa o hormonih je že tako napredovala, da bo lahko preprečila večje izpremembe v človeškem organizmu. Zato se nam ni treba bati, da bodoči človek ne bo imel zob in las, čeprav so učenjaki ugotovili nagnjenost telesu k temu, da bi postali zobje sčasoma odveč. Potem bi izgubili tudi lase, kajti med zobmi in lasmi obstoja neka posebna, še ne dognana zveza. Tudi tu poseže najbrž vmes veđa o hormonih ki preprečuje z injekcijami izpadanje las in zola. Veđa naj bi torej obvarovala človeka usode, da ne bo hodil v letu 2000 po svetu kot strašilo brez zob in brez las, seveda, če to takrat ne bo pomenilo ideala lepote.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

opazuje in ravno stopi na njegovo pot, da jo mora videti. Skoro prestrašeno počiva njegove oči na paru rjavih dekliških oči, ki ga naravno v drže. Še predno pa se more v pozdrav odkriti, ga poredno rdeče pobavarna usta že nagovore: "Glej, glej, baron dr. Sorau! Kako presenečenje!"

"Milostljiva gospica —" Prisljeno mora prijeti za ponudeno mu roko. Nobeno drugo srečanje mu ne bi bilo tako neprijetno, kot to.

"Ali hočete kam odpotovati, milostljiva gospica?" "Ali moram vsakikrat odpotovati, če sem na železniški postaji?" odgovori z nekako nejevoljo. "Vprašala sem za železniško zvezo v Lugano — mogoče se peljem tudi v Trst. Na vsak način bom za nekaj časa Nemčiji obrnila hrbet! Vi, gospod doktor, pa tudi ne izgledate kot bi hoteli odpotovati — izgledate, kot bi pričakovali svojo ljubo Vešo! Zakaj me tako začudeno gledate? Ako vem, koga čakate? O, gospod doktor, to je vendar lahko uginiti, ako vas kdo vidi —"

se smeje Frida in Sorau proti svoji volji zarli. "Ali vam smem nekaj pripomniti kot sorodnica, ki sem vam postala, ker se mislite poročiti z mojo sestrično — svojo nestrpnost in zaljubljenost zelo jasno kazete, gospod bratrance!" In zopet se glasno smeje, tik pred njegovim obrazom, da mu šine vsa kri v obraz. Kaj si upa Frida Aschenbachova? Ali so jo že zapustili vsi dobri duhovi? Skoro vsiljivo ga gleda, ko govori dalje:

(Konec prihodnjic.)

KITAJSKA ARMADA V SEVERNI KITAJSKI

Vojaki kitajske 29. armade, ki branijo Peiping pred Japonci. 29. armada je najhrabřejša, in v njo polaga general Kajšek vse svoje upanje.

GROB KRALJA LJUBEZNI IŠČEJO.

Pustolovec ljubzenskih dogodivščin Jakob Casanova je bil v zadnjih letih svojega življenja arhivar grofa Waldsteina v Duheovu na Češkem. Umrli je l. 1798 in so ga pokopali v kraju njegove smrti. Natančnega počivališča nemirnega don Juana pa še danes ne poznajo. Eni pravijo, da ležijo kosti Casanove v grajskem parku, drugi trdijo, da so pustolovec pokopali na pokopališču sv. Barbare, ki so ga pred 46 leti tudi spremenili v park.

Na pokopališču sv. Barbare stoji kapelica, na kateri stoji stablica z napisom: "Jakob Casanova, roj. v Benetkah 1725, umrl v Duheovu 1798." Oba kraja, kjer baje počiva Casanova, so že večkrat natančno preiskali, posebno na pobudo iz Italije. Beneški rojaki "kralja ljubezni" bi namreč radi prinesli kosti največjega don Juana vseh časov v domovino. Zato so zdaj vnovič začeli koptati in iskati grob Casanove. Identifikacija baje ne bo težka, saj pravijo, da imajo natančne podatke o njem. Casanova je bil visok 170 cm. Na smrtni postelji so bile čeljusti pustolovec brez zob, desna roka pa kaže v nadlehtju poškodbo, ki jo je dobil v nekem dvoboju. Lobanja Casanove se odlikuje po posebnem čelu in bo tudi pomagala raziskovalcem pri ugotavljanju, je li prava ali ne.

URADNA CENITEV POLJUBA.

Med poljubom in poljubom je velika razlika. Nekaj drugega je pa uradna cenitev poljuba, kajti tu odloča samo poljub kot tak. Ta naloga je pripadla oni dan londonskemu sodišču, ki je ocenilo poljub na 10 guinej. S tem, da je bila cena določena v guinejah, je bil poljub povznan v najvišjo vrsto dejanj, kajti v guinejah plačujejo v Angliji honorarje odličnim možem, recimo umetnikom, slovečim zdravnikom, itd. Zanimiva je preračunljivost dekleta, ki je pripravilo sodišču do ocenitve poljuba. Šlo pa ni za prostovoljen poljub, temveč za ukraden.

Lepa mlada Frances Howardova je namreč tožila svojega gospodarja, češ, da ni mogla plačati najemnine. Gospodar je bil pa zelo prizanesljiv in je kazal veliko razumevanje za njene denarne stiske. Hotel jo je baje samo potolažiti in zato jo je poljubil. Toda v Angliji s poljubljevanjem ne poznajo šale in tako je tudi Howardova ni poznala. Pred sodiščem je trdila, da bi jo bil njen gospodar najraje kar naprej poljubil. Posrečilo se mu je pa ukraštji ji samo dva poljuba, potem je pa morala izprazniti stanovanje, ker mu ni dovolila, da bi jo še poljubil. Sodišče je priznalo plačevanje najemnine tudi s prostovoljnimi poljubi za nemoralno in obsojilo gospodarja na 10 guinej odškodnine za vsak poljub.

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pism, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da se bo precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo s isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravijo samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovali skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka kariera veča za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik cela dva leta časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnili s istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, nedržavljeni pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljeni morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnokotno povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovali v stari kraj, naj si takoj zamarijo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij se že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

3. avgusta: Bremen v Bremen	26. avgusta: Ile de France v Havre Europa v Bremen
4. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre	28. avgusta: Lafayette v Havre Saturnia v Trst
6. avgusta: De Grasse v Havre	1. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
7. avgust: Rex v Genoa	3. septembra: De Grasse v Havre
10. avgusta: Europa v Bremen	4. septembra: Champlain v Havre Bremen v Bremen Rex v Genoa
11. avgusta: Queen Mary v Cherbourg	8. septembra: Queen Mary v Cherbourg
14. avgusta: Vulcania v Trst Champlain v Havre	9. septembra: Paris v Havre
18. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg	11. septembra: Ile de France v Havre Berenaria v Cherbourg Europa v Bremen Conte di Savoia v Genoa
19. avgusta: Bremen v Bremen	15. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
21. avgusta: Paris v Havre Conte di Savoia v Genoa Berenaria v Cherbourg	18. septembra: Vulcania v Trst
24. avgusta: Roma v Genoa	22. septembra: Queen Mary v Cherbourg Bremen v Bremen
25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg	24. septembra: Lafayette v Havre De Grasse v Havre
	25. septembra: Champlain v Havre Rex v Genoa
	27. septembra: Paris v Havre
	28. septembra: Europa v Bremen
	29. septembra: Berenaria v Cherbourg Normandie v Havre

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 W. 18th St., New York

Posebno naj hite oni, ki nameravajo potovali meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skora že vse kabine oddane.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Polez naslova je izvedljivo do kdaj imate plačano naročnino. Prvi številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam priljubljeno potrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino aravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, koljub imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBISČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	OHIO: Barberton, Frank Tross Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karl-linger, Jacob Remik John Slapanik Gland, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krymko Youngstown, Anton Kikelj
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffig Walsenburg, M. J. Bavak	OREGON: Oregon City, Ora. J. Koblar
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	PENNSYLVANIA: Beasmer, John Jevnikar Broughton, Anton Ivavec Conemaugh, J. Bresovec Coverdale in okolica, Mrs. (vana Rupnik) Export, Louis Sapančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencik Johnstown, John Polantz
ILLINOIS: Chicago, J. Bevc, J. Lukančič Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. v. in Illinois) Joliet, Mary Bamblich La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, J. J. this Waršek	KRAYS: Krayn, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Zust Pittsburgh in okolica, Phillip Progar
MARYLAND: Kitsmiller, Fr. Vodopivec	MISSOURI: Phillip Progar
NICHIGAN: Detroit, L. Plankar	NEBRASKA: Steele, A. Iren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše Ely, Jos. J. Pesbel Eveleth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vessel Hibbing, Jola Povke Virginia, Frank Hrvatic	WISCONSIN: Milwaukee, West Ailla, Fr. Št. Št. Sheboygan, Joseph Kikelj
MONTANA: Roundup, M. M. Panlan Washoe, L. Champs	WYOMING: Rock Springs, Louis Tancher Diamondville, Joe Rollich
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Gowanda, Karl Strainch Little Falls, Frank Kikelj	

SPRAVA "GLAS NARODA"